

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoCsp/17/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2319200707
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2319200707.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu: Mgr. Jozef Mačej a sudkýň: JUDr. Katarína Slováčeková a JUDr. Ľuboslava Vanková v právnej veci žalobkyne: A. B., narodená XX.X.XXXX, trvale bytom C. D. XXXX, zastúpená: Sidor a partneri, s. r. o., advokátska kancelária, so sídlom Železničná 4/A, Hlohovec, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., IČO 36 234 176, so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, zastúpený: Advokátska kancelária GOLIÁŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom 1. mája 173/11, Trenčín, o zaplatenie 4.027,39 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 28Csp/31/2019-291 zo dňa 11. januára 2022, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaný **m á n á r o k** voči žalobkyni na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 28Csp/31/2019-181 zo dňa 13.2.2020 výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 4.027,39 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 3.583,42 Eur od dňa 1.2.2019 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a výrokom II. priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Krajský súd v Trnave ako odvolací súd uznesením č. k. 24CoCsp/62/2020-264 zo dňa 2.6.2021 v dôsledku podania odvolania žalovaným rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 28Csp/31/2019-181 zo dňa 13.2.2020 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd vytkol súdu prvej inštancie nedostatočné odôvodnenie rozsudku, keďže rozsudok súdu prvej inštancie nenaplnil požiadavku zrozumiteľnosti a presvedčivosti a závery prijaté súdom prvej inštancie nerezultovali z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 28Csp/31/2019-181 zo dňa 13.2.2020 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku) s tým, že povinnosťou súdu prvej inštancie bude opätovne posúdiť žalobou uplatnené nároky vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania, ktoré je nevyhnutné vyhodnotiť v súlade s ustanovením § 191 Civilného sporového poriadku, a to najmä so sústredením sa na sporné otázky, ako aj odvolacie argumenty odvolateľa, tieto posúdiť z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení a potom vo veci znova rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku odôvodniť.

Súd prvej inštancie po zrušení a vrátení mu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie odvolacím súdom opäť vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 28Csp/31/2019-291 zo dňa 11.1.2022 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“). Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 4.027,39 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 3.583,42 Eur od dňa 1.2.2019 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom II. žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Napadnutý rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ustanovení § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, § 53c, § 39, § 100 ods. 1, § 107 ods. 1, § 451 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 9 ods. 2 písm. i) a j), § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, § 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku.

Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že žalobkyňa so žalovaným uzatvorili dňa 7.3.2014 úverovú zmluvu č. 4403021816, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyni bezúčelový úver vo výške 5.000 eur s výškou úrokovej sadzby 27,01% ročne, RPMN 31%, priemerná RPMN 18,87%, s výškou mesačnej splátky 147,99 eur, s počtom splátok 84 s tým, že prvá splátka je splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru, lehota splatnosti 84 mesiacov po poskytnutí úveru a to do 15-teho dňa v poslednom mesiaci. Celkovo sa žalobkyňa zaviazala zaplatiť 11.311,44 eur. V bodoch 56. až 60. úverovej zmluvy boli dohodnuté doplnkové služby, a to poistenie výdavkov (dobrovoľné) BALÍČEK PREMIUM, úhrada za poistenie PREMIUM 10,43 eur, služba zmena výšky a počtu splátok s poplatkom 1,45 eur zahrnutým v splátke a služba odložené splátky s poplatkom 1,45 eur zahrnutým v splátke.

Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že predmetnú zmluvu o úvere vyhodnotil ako zmluvu spotrebiteľskú uzatvorenú podľa Občianskeho zákonníka, resp. podľa zákona č. 129/2010 Z. z.. V zmysle ustanovenia § 53c Občianskeho zákonníka nebolo v zmluve platne dohodnuté poistné, nakoľko cena poistného bola uvedená menším písmom ako ostatná časť úverovej zmluvy, ktorej bolo poistenie súčasťou. Navyše zo zmluvy nebolo možné vyvodiť záver, že bola uzatvorená konkrétna poistná zmluva so základnými obsahovými náležitosťami v zmysle ustanovenia § 788 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nakoľko pre poistnú zmluvu je v zmysle ustanovenia § 791 ods. 1 Občianskeho zákonníka predpísaná písomná forma a žalovaný žiadnu písomnú poistnú zmluvu so základnými náležitosťami (tzv. zákonné minimum) súdu prvej inštancie nepredložil a aj preto je uvedená poistná zmluva absolútne neplatná. Obsahom zmluvy je aj poskytovanie služieb – zmena výšky a počtu splátok a odložené splátky. Odmena za poskytované služby bola dohodnutá v zmluve spolu vo výške 2,90 eur mesačne, ktorá bola súčasťou mesačnej splátky. Predmetom týchto dohôd boli služby, ktoré pre žalobkyňu neboli potrebné v súvislosti s poskytnutím úveru. Dohody o poskytovaní služieb obsiahnuté v zmluve považoval súd prvej inštancie za neprijateľnú zmluvnú podmienku a v zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka za neplatné. Súd prvej inštancie ďalej zistil, že úverová zmluva neobsahuje náležitosti v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. i) a j) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, t. j. úrokovú sadzbu a údaj o RPMN, resp. tieto obsahuje ale uvedené je v rozpore so zákonom. V súvislosti s dohodnutou výškou úroku v úverovej zmluve mal súd prvej inštancie za to, že úrok vo výške 27,01% ročne nebol zmluvnými stranami dohodnutý platne, nakoľko úrok vo výške 27,01% ročne je v rozpore s dobrými mravmi, nie je primeraný vzhľadom na výšku poskytnutého úveru (5.000 eur) a dobu splatnosti (84 mesiacov). V čase poskytnutia úveru úrokové sadzby úverov poskytované bankami predstavovali 10,43% ročne. Neplatne dojednaná výška úrokov má rovnaké následky, ako keby výška úrokov nebola v úverovej zmluve vôbec uvedená a preto sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov. V zmluve bola uvedená výška RPMN 31%, pričom z výpočtu RPMN predloženého žalovaným je zrejmé, že pri výpočte RPMN bol použitý údaj o splátke poníženej o sumu poistenia 10,43 eur a poplatkov za služby zmena výšky a počtu splátok a odložené splátky, spolu vo výške 2,90 eur. Súd prvej inštancie mal za to, že náklady súvisiace s poistením a poplatky za služby musia byť zahrnuté do výšky RPMN. Tým, že sa tak nestalo, je RPMN v zmluve o úvere, ako aj vo výpočte RPMN predloženým žalovaným, uvedená v nesprávnej výške. Uvedenie nesprávnej výšky RPMN má rovnaké následky, ako keby RPMN nebola v zmluve vôbec uvedená, teda spotrebiteľ nepozná skutočnú výšku RPMN. Žalovanému na základe uvedeného vznikol nárok len na zaplatenie istiny poskytnutého úveru 5.000 eur. Súd prvej inštancie mal

za dostatočne preukázané, že žalobkyňa ku dňu 18.1.2019 mala uhradené splátky vo výške 8.583,42 eur, nakoľko mesačná splátka predstavovala výšku 147,99 eur, čo vyplýva z úverovej zmluvy, ako aj zo samotného potvrdenia a žalovaným predloženej informácie k riadnemu splácaniu pôžičky zo dňa 10.3.2014 vyplýva splatnosť 1. splátky (po mesiaci od poskytnutia úveru, t. j. 15.4.2014) a každá ďalšia splátka bola splatná do 15. dňa v mesiaci. Z uvedeného bolo zrejmé, že odo dňa 15.4.2014 (splatnosti 1. splátky) do 18.1.2019 (vydania potvrdenia žalovaným) uplynulo 58 mesiacov a teda toľko splátok bolo aj uhradených. Žalobkyňa výpisom z bankového účtu preukázala úhradu ďalších troch splátok, ktoré zaplatila žalovanému dňa 18.2.2019, dňa 15.3.2019 a dňa 15.4.2019. Žalobkyňa spolu do 15.4.2019 uhradila 61 splátok vo výške 9.027,39 eur. Súd prvej inštancie nesúhlasil s argumentom žalovaného, že dňa 17.1.2017, kedy žalobkyňa podľa názoru žalovaného uhradila istinu úveru 5.000 eur došlo k začatiu plynutia subjektívnej premlčacej lehoty, keďže žalobkyňa toto svoje tvrdenie ničím nepreukázala. Žalobkyňa sa skutočne dozvedela o tom, že plnila to, čo plniť nemala až dňa 24.1.2019, kedy jej právny zástupca prevzal právne zastúpenie. Žaloba podaná dňa 11.2.2019 bola podaná včas v rámci dvojročnej subjektívnej premlčacej doby. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd prvej inštancie dospel k záveru, že nárok na zaplatenie sumy 4.027,39 eur titulom vydania bezdôvodného obohatenia je dôvodný.

Nakoľko bola žalobkyňa v konaní úspešná, súd prvej inštancie jej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný odvolanie z dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) Civilného sporového poriadku. Žalovaný v odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie nepostupoval v zmysle pokynov odvolacieho súdu uvedených v zrušujúcom uznesení, akceptoval absenciu dôkazov zo strany žalobkyne ohľadne žalovanej výšky bezdôvodného obohatenia a naopak vytýkal nepredloženie poisťnej zmluvy žalovanému, pričom táto nie je ani predmetom tohto konania. Súd prvej inštancie nerealizoval výpočet RPMN sám, ale priklonil sa k prezentovanému výpočtu žalobkyne, ktorý žalovaný spochybnil a aj dostatočne ozrejmil. V prípade overenia správnosti výpočtu RPMN uvedeného v úverovej zmluve je jediným kompetentným orgánom Národná banka Slovenska ako kontrolný orgán žalovaného. Predmetom konania nie je platnosť a posudzovanie náležitostí poisťnej zmluvy, je preto neopodstatnené vytýkať žalovanému, že ju do konania nepredložil. V prípade dojednaného poistenia žalobkyňa vyjadrila súhlas k prístúpeniu k existujúcej skupinovej poisťnej zmluve. V uvedenom prípade si klient zvolil poistenie, ktoré bolo spoplatnené sumou 10,43 eur. Z úverovej zmluvy a zmluvných podmienok vyplýva dobrovoľnosť uzatvorenia doplnkových služieb. Žalobkyňa mala dostatok informácií k poisteniu a ďalším doplnkovým službám aj v úverových zmluvných podmienkach. Náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a tiež informácie o dobrovoľných, či doplnkových službách a poistení nemusia byť nutne uvedené v jednom dokumente, za predpokladu, ak tieto náležitosti sú vyhotovené písomne v inom dokumente alebo zachytené na inom trvalom nosiči a zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje jednoznačný a presný odkaz na tieto písomnosti alebo iné trvalé nosiče. Ďalej poukázal na skutočnosť, že veľkosť písma začalo upravovať až nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 141/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, a preto toto ustanovenie nemožno vzťahovať na úverovú zmluvu, ktorá je predmetom tejto žaloby. Občiansky zákonník, zákon o spotrebiteľských úveroch a žiadny právny predpis neupravuje, akú maximálnu výšku úrokovej sadzby môže veriteľ do úverovej zmluvy uviesť. Aby sa predišlo dojednávaniu neprimerane nevýhodných úverov v neprospech spotrebiteľov, zakotvil Občiansky zákonník v ustanovení § 53 ods. 6 najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú môže veriteľ od dlžníka - spotrebiteľa požadovať. Práve výška odplaty je porovnávacím kritériom, či ten ktorý úver je v súlade s dobrými mravmi a zákonom povolenou výškou stropu pri dojednaní odplaty. Priemerná úroková sadzba bánk v danom období a pre daný typ úveru bola vo výške 12,92% a nie súdom prvej inštancie uvedená 10,43%. V úverovej zmluve bola dojednaná úroková sadzba vo výške 27,01%. Je zrejmé, že výška odplaty je v zákonomnom rozmedzí, preto nespĺňa súdom prvej inštancie definované kritérium úžerného úroku. V zmysle ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka bol preto veriteľ povinný vychádzať z tabuľky pre 4. kalendárny štvrtrok 2013. Na základe podkladov Ministerstva financií Slovenskej republiky na stránke E. o súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 4. štvrtrok 2013 je stanovená výška priemernej RPMN na hodnotu 18,87%. Výška odplaty je v zákonomnom rozmedzí, preto nespĺňa

súdom prvej inštancie definované kritérium úžery. Je potrebné zohľadniť aj zmluvnú voľnosť zmluvných strán pri uzatváraní úverovej zmluvy, čo znamená že žalobkyňa sama dobrovoľne predmetnú zmluvu za dohodnutých podmienok, vrátane úrokov z úveru vo výške 27,01%, so žalovaným uzavrela. Ak s podmienkami úverovej zmluvy nesúhlasila, mala možnosť ju neuzatvoriť. Žalobkyňa do dnešného dňa nepredložila do konania špecifikáciu splátok, ktoré považuje za bezdôvodné obohatenie, rovnako nešpecifikovala, či a ktoré splátky považuje za bezdôvodné obohatenie v celku, alebo len v časti, žalobkyňa teda dôkazné bremeno neunesla. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, prípadne aby rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne a priznal žalovanému náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania.

K odvolaniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa. Žalobkyňa vo vyjadrení uviedla, že z napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie vyplývajú jasné, preskúmateľné a zrozumiteľné závery, pre ktoré mal súd prvej inštancie za to, že RPMN v úverovej zmluve je uvedená nesprávne. Súd prvej inštancie jasne dôvodil, že z výpočtu RPMN predloženým žalovaným vyplýva, že žalovaný pri výpočte RPMN vychádzal z výšky splátky 134,66 eur, výšky poskytnutého úveru 5.000 eur, počtu splátok 84 s termínom poskytnutia dňa 10.3.2014 a termínom 1. splátky dňa 10.4.2014. Dôvodil, že z uvedeného je zrejmé, že pri výpočte RPMN bol použitý údaj o splátke poníženej o sumu poistenia 10,43 eur a poplatkov za služby zmena výšky a počtu splátok a odložené splátky, spolu vo výške 2,90 eur. Žalobkyňa na pojednávaní dňa 14.1.2019 vypovedala o okolnostiach uzatvorenia úverovej zmluvy, pričom uviedla vlastné tvrdenia i vo vzťahu k doplnkovým službám. Žalobkyni bola úverová zmluva s jej predformulovaným znením predložená na podpis a nemala možnosť odmietnuť doplnkové služby, ani iné žalovaným v úverovej zmluve formulované podmienky. Bola upozornená na skutočnosť, že buď prijme úverovú zmluvu ako celok alebo jej žiadny úver poskytnutý nebude. Žalovaný tieto tvrdenia žalobkyne nijako nerozporoval, sám nepredložil žiadny dôkaz o tom, že doplnkové služby mali byť dobrovoľnými aj napriek predformulovanému zneniu úverovej zmluvy, pričom jednoznačne dôkazne bremeno pre vyriešenie tejto otázky ležalo na žalovanom. Súd prvej inštancie určil správny záver, nakoľko sám žalovaný svojim výpočtom preukázal, že pri výpočte RPMN vychádzal z nesprávnych parametrov úverovej zmluvy a v žiadnom prípade sa nemohol dopracovať k správnejmu výsledku pri výpočte RPMN. Záver súdu prvej inštancie je správny aj z dôvodu, že pokiaľ žalovaný pri výpočte nepočítal s nákladmi na spotrebiteľský úver spolu vo výške 13,33 eur mesačne, došlo preukázateľne k podhodnoteniu RPMN, t. j. výsledok výpočtu RPMN žalovaný dosiahol preukázateľne v nižšej výške, ako bola skutočná. Poukaz žalovaného o tom, že používa program aprobovaný Národnou bankou Slovenska ostal len v rovine ničím nepodložených tvrdení, čo však rovnako nemá vplyv na skutočnosť, že ak by žalovaný použil pre výpočet RPMN akýkoľvek program, pokiaľ pri výpočte RPMN použil nesprávne parametre, za žiadnych okolností sa k správnejmu výsledku RPMN dopracovať nemohol. Námitka žalovaného je preto absolútne nedôvodná, pričom žalovaný neuviedol žiadne relevantné argumenty, ktoré by správnosť rozhodnutia v tejto súvislosti spochybnili. Žalovaný pred súdom prvej inštancie nepredložil žiadny preukaz o dobrovoľnosti uzatvorenia doplnkových služieb, k tvrdeniam žalobkyne neuviedol žiadne vlastné argumenty, nepredložil žiadny dôkaz o tom, že by skutočne akákoľvek poisťovňa zmluva existovala. Žalovaný týmto nepreukázal, že doplnkové služby ktorých náklady nezahrnul tak do výpočtu RPMN, ako aj do celkovej čiastky splatnej spotrebiteľom – boli uzatvorené žalobkyňou dobrovoľne. Žalovanému ako veriteľovi na základe týchto dohôd nevznikol voči žalobkyni ako dlžníkovi nárok na ich plnenie. Žalobkyňa žiadala, aby odvolací súd na účelové tvrdenia a dôkazy, ktoré žalovaný uvádzal až v tomto štádiu konania neprihliadal. Z obsahu žalovaným napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva preskúmateľný a jasný záver v tom zmysle, že súd prvej inštancie dojednanú úrokovú sadzbu vo výške 27% v úverovej zmluve považoval za rozpornú s dobrými mravmi, nakoľko v čase poskytnutia úveru úrokové sadzby úverov poskytované bankami predstavovali 10,43% ročne, pričom dohodnutá výška úrokov v úverovej zmluve predstavuje takmer trojnásobok (teda viac ako 2,5 násobok priemeru bánk), čo podstatne prekračuje priemernú úrokovú mieru obchodných bánk pri poskytovaných úveroch v marci 2014. Žalovaný listinou zo dňa 18.1.2019 na základe žiadosti žalobkyne potvrdil, že má ku dňu 18.1.2019 zaplatené všetky predpisy mesačných splátok so súčasným uvedením informácie pre žalobkyňu, že ďalšia splátka vo výške 147,99 eur je splatná dňa 15.2.2019. Zvyšné úhrady na úverovú zmluvu za mesiac február, marec, apríl 2019 boli preukázané výpisom z osobného účtu žalobkyne zo dňa 17.4.2019. Žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom – stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 365 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobkyňou tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivu i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ustanovenie 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

Predmetom konania je nárok žalobkyne voči žalovanému na zaplatenie bezdôvodného obohatenia v sume 4.027,39 eur s príslušenstvom z dôvodu, že zmluva o úvere uzavretá medzi stranami nespĺňa povinné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalovaného je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či v konaní pred súdom prvej inštancie nedošlo k porušeniu práva strán na spravodlivý súdny proces, či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a či vec správne právne posúdil.

Žalovaný podal odvolanie z dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b), f), h) Civilného sporového poriadku.

Odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku je naplnený vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci strane realizáciu jej práv, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé, pričom konkrétne pochybenie súdu musí byť hodnotené v kontexte celého konania.

Odvolacím dôvodom podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku totiž možno napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, na ktorého nesprávnosť je možné usudzovať len zo spôsobu, ako k nemu súd dospel. Ak nie je možné súdu prvej inštancie v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi.

K odvolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne

závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

V zmysle ustanovenia § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku rozsudok musí obsahovať odôvodnenie, pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami strán. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesto pre dohady a domnienky. V odôvodnení rozhodnutia súd teda uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil, ktoré dôkazy v konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozhodnutia súdu je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu, tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí, t. j. musí byť preskúmateľné.

Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúce sa žalovaným v odvolaní namietaných skutočností je vyčerpávajúco, správne skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá všetkým požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že sa žalovaný s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie nestotožňuje ešte neznamená, že závery v ňom obsiahnuté nie sú správne. Súd prvej inštancie totiž zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobe žalobkyne v celom rozsahu vyhovel.

Žalovaný bol názoru, že súd prvej inštancie sa neriadil pokynmi odvolacieho súdu, pričom toto bližšie neodôvodnil. Odvolací súd v zrušujúcom uznesení vytkol súdu prvej inštancie nedostatočné odôvodnenie predchádzajúceho rozsudku. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie sa dôsledne riadil pokynmi odvolacieho súdu a v preskúmanom rozsudku zodpovedal skutkové a právne otázky nastolené stranami. V prejednávanom prípade odvolací súd nezistil žiadne nerešpektovanie vysloveného právneho záveru odvolacieho súdu súdom prvej inštancie, ktoré by mohlo byť posudzované ako svojvoľňa so všetkými právnymi následkami.

Podľa § 191 Civilného sporového poriadku dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (ods. 1). Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak (ods. 2).

Hodnotenie dôkazov v zmysle ustanovenia § 191 Civilného sporového poriadku je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri

hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiaca úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, sa rozumie taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúceho z ustanovenia § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie v prípade, ak by zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplynuli, alebo inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že pri hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti je logický rozpor, alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje hore uvedenému zákonnému ustanoveniu. Ak nie je možné súdu v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi.

Uzavretú zmluvu o úvere odvolací súd považuje taktiež za zmluvu spotrebiteľskú tak, ako to uzavrel správne aj súd prvej inštancie a nespochybnil ani žalovaný. Žalovaný ako právnická osoba poskytol v rámci svojho podnikania úver žalobkyni, ktorá nekonala v rámci predmetu svojho povolania alebo podnikania. Predmetom zmluvného vzťahu bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru za podmienok dojednaných v zmluve o úvere. Spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ zmluva obsahuje takéto neprijateľné podmienky, tak tieto sú neplatné. Okrem toho v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Z uvedeného potom vyplýva, že právny vzťah medzi účastníkmi zmluvy o úvere ňou založený je nevyhnutné posudzovať podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, a to bez ohľadu na to, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka). S poukazom na vyššie uvedené, vychádzajúc zo zásady *lex specialis derogat lex generalis*, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade je zákon o spotrebiteľských úveroch, ako aj ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, má prednosť pred všeobecnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, je nevyhnutné predmetný právny vzťah posudzovať podľa citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch.

So zreteľom na to, že žalovaný svojimi odvolacími námietkami v intenciách uplatnených odvolacích dôvodov nastolil predmetom odvolacieho prieskumu správnosť skutkových zistení a právneho záveru súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, v odvolacom konaní bola kľúčovou otázkou úplnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere z hľadiska obsahových náležitostí vyžadovaných ustanovením § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch s následkom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 uvedeného zákona.

Súd prvej inštancie podľa odôvodnenia preskúmaného rozsudku správne vyslovil bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru s odkazom na ustanovenie § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, keď mal preukázané zo zmluvy o úvere, ktorú podrobil kontrole, že v zmluve o úvere nie sú uvedené úroková sadzba spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch), ročná percentuálna miera nákladov (§ 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch). Odvolací súd považuje závery súdu prvej inštancie uvedené v odôvodnení rozhodnutia za náležité a na zdôraznenie ich správnosti predkladá ďalšiu argumentáciu.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy

o úvere zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

Podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y).

Súd prvej inštancie dospel k záveru, že dohodnutá výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. K výške úrokov a dobrým mravom sa vyjadril Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/26/2011 zo dňa 26.4.2012, v ktorom konštatoval: „Pri dojednaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Neodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky“. Správne v tomto smere súd prvej inštancie poukázal aj na ustálenú rozhodovaciu prax o tejto otázke a i odvolací súd zhodne s názorom súdu prvej inštancie konštatuje, že judikatúra nespochybnila, že neprimerane vysoké úroky dojednané v zmluve o spotrebiteľskom úvere sú skutočne všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania sa a mravným princípom. Pri dojednaní úrokov koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri poskytnutí peňažných prostriedkov uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty za užívanie poskytnutých finančných prostriedkov a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu a dohodu o úrokoch často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Ak súd prvej inštancie zistil, že v dobe poskytnutia úveru boli priemerné úrokové sadzby za spotrebiteľské úvery poskytované bankami v obdobných prípadoch vo výške 10,43%, jeho záveru o neprimeranosti odplaty (úroku) nemožno nič vytknúť, nakoľko ročný úrok z úveru podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere mal dosahovať 27,01% (čím viac ako 2,5-násobne presiahol odplatu obvyklú). Pokiaľ teda súd prvej inštancie uzavrel, že dojednanie o výške úrokov v uzavretej zmluve o spotrebiteľskom úvere je pre jeho rozpor s dobrými mravmi neplatné v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, s takýmto záverom súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje.

Pokiaľ žalovaný namietal, že priemerná úroková sadzba bánk v danom období pre daný typ úveru bola 12,92% ročne, jedná sa o údaj pri nových úverových zmluvách počas referenčného obdobia, kým súdom prvej inštancie použitý údaj 10,43% ročne sa vzťahuje ku koncu referenčného obdobia zo stávajúcich úverov. Ani žalovaným uvádzaná výška úrokovej sadzby 12,92% ročne pri nových obchodoch nemohla nič zmeniť na vyššie uvedení záveroch, keďže i pri porovnaní dohodnutej úrokovej sadzby a tejto

úrokovej sadzby sa jedná ide o viac ako 2-násobok dohodnutej úrokovej sadzby 27,01% ročne, teda nejedná sa o úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú. Pokiaľ žalovaný argumentuje údajmi o najvyššej prípustnej výške odplaty, je taktiež jeho argumentácia neopodstatnená, keďže úrok je len jednou zo zložiek predstavujúcich celkovú odplatu za poskytnutie úveru, teda jedná sa o odlišné pojmy. V tejto súvislosti je tiež odvolací súd záveru, že aplikáciu ustanovenia § 3 Občianskeho zákonníka v otázke výšky odplaty nevylučuje ani ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na ktoré poukazuje žalovaný.

Ďalej žalovaný nesúhlasil s tvrdením súdu prvej inštancie, že v zmluve o úvere nie je uvedená výška ročnej percentuálnej miery nákladov, resp. je uvedená v neprospech spotrebiteľa, keď súd prvej inštancie konštatoval, že do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov 31% neboli zahrnuté náklady súvisiace so poistením v sume 10,43 eur mesačne a poplatky za služby v sume 2,90 eur mesačne.

Podľa § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere na účely tohto zákona sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

Podľa § 19 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere, a iných poplatkov okrem kúpnej ceny, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť za kúpu tovaru alebo uskutočnenie služieb bez ohľadu na to, či sa operácia vykoná v hotovosti alebo na úver. Náklady na vedenie účtu, na ktorom sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, náklady na používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a ostatné náklady na platobné transakcie sa zahrnú do celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom, ak otvorenie účtu nie je dobrovoľné a náklady na účet neboli zrozumiteľne a samostatne uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v akejkoľvek inej zmluve uzavretej so spotrebiteľom.

V zmysle citovaného zákonného ustanovenia § 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že do celkových nákladov patria aj poplatky akéhokoľvek druhu a náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok. Ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) je pojem vyskytujúci sa v úverových zmluvách (v ekonomickom slova zmysle) a podľa názoru odvolacieho súdu je pre spotrebiteľov najdôležitejší ukazovateľ ceny úveru. Zmyslom údaju o ročnej percentuálnej miere nákladov obsiahnutom v zmluve o spotrebiteľskom úvere je totiž poskytnúť spotrebiteľovi pravdivú informáciu (v číselnom vyjadrení) o skutočnej výške nákladov súvisiacich so spotrebiteľským úverom. Ročná percentuálna miera nákladov by teda mala odzrkadľovať skutočnú cenu spotrebiteľského úveru ako číslo vyjadrené v percentách na ročnej báze, ktorá umožní spotrebiteľovi posúdiť rozsah jeho záväzku. Ročná percentuálna miera nákladov je dôležitou informáciou i z hľadiska výhodnosti spotrebiteľského úveru, pretože pre spotrebiteľa sa najvýhodnejší môže javiť ten spotrebiteľský úver (pri porovnateľných parametroch úveru), ktorý má najnižšiu hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov. Z uvedenej definície teda vyplýva, že pri výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov by mali byť zohľadnené i poplatky za služby a poplatky za poistenie s prihliadnutím na vyššie uvedené. Výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov tak v zmysle uvedeného ustanovenia § 19 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch ovplyvňujú aj poplatky akéhokoľvek druhu, ktoré neboli spotrebiteľom vymienené. Ak žalobca nezahrnul pri výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov aj poplatok za služby a za poistenie, bez akýchkoľvek pochybností došlo k podhodnoteniu ročnej percentuálnej miery nákladov.

Odvolací súd je v zhode i s názorom súdu prvej inštancie o neprijateľnosti zmluvných podmienok - poplatku za službu zmeny výšky a počtu splátok, poplatok za službu odložené splátky, nakoľko tieto poplatky bola žalobkyňa povinná platiť v každej mesačnej splátke bez ohľadu na to, či túto službu využije alebo nie, čo podľa názoru odvolacieho súdu bez pochyby spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Táto zmluvná podmienka predstavuje nad primeranú mieru výrazný zásah do právneho postavenia spotrebiteľa, pretože zvyšuje jeho náklady spojené s úverom bez zrejmej materiálnej protihodnoty.

Rovnako sa odvolací súd stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o neplatnom dojednaní poistenia v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Predovšetkým odvolací súd zdôrazňuje, že žalovaný nepreložil poistnú zmluvu v súlade s ustanovením § 788 a ustanovením § 791 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V zmluve o úvere je v časti Poistenie výdavkov uvedené len toľko, že klient podpisom zmluvy súhlasí s tým, aby bol poistníkom poistený pre prípad dlhodobej pracovnej neschopnosti, straty pravidelného zdroja príjmu a ďalej pre prípad invalidity alebo smrti následkom úrazu s tým, že úhrada za poistenie Premium je 10,43 eur mesačne. Predovšetkým pre poistnú zmluvu je v zmysle ustanovenia § 791 ods. 1 Občianskeho zákonníka predpísaná písomná forma a žalovaný žiadnu písomnú poistnú zmluvu so základnými náležitosťami (tzv. zákonné minimum) súdu nepredložil. Len zo zmluvy o úvere nie je možné vyvodiť záver, že bola medzi stranami uzatvorená konkrétna poistná zmluva so základnými obsahovými náležitosťami v zmysle ustanovenia § 788 ods. 2 Občianskeho zákonníka (výška poistného plnenia, výška poistného, splatnosť poistného, stanovenie, či ide o jednorazové alebo bežné poistné, poistná doba, údaj o tom, či sa oprávnená osoba bude podieľať na výnosoch poisťovateľa a akým spôsobom, vymedzenie práv a povinností zmluvných strán, výška odkupnej hodnoty) a už vôbec nie je ani zrejmé, kto je/má byť poistiteľ z poistnej zmluvy. Súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že žalovaný nijako nepreukázal, či skutočne došlo k dojednaniu poistenia. V nadväznosti na to je potom už irelevantné zaoberať sa veľkosťou písma o dojednaní poistenia v zmluve o úvere.

Odvolací súd je toho názoru, že princíp ochrany spotrebiteľa vyžaduje transparentnosť zmluvných dojednaní, ktoré sú spotrebiteľovi dodávateľom predkladané k podpisu. Z nich musí byť zrejmé, aké bude finálne finančné zaťaženie príjemcu úveru, lebo len takto informovaný spotrebiteľ môže urobiť spoľahlivú komparáciu na trhu dostupných a ponúkaných úverov bez toho, aby neskôr zistil, že vychádzal zo zámerne skreslených informácií. Problém ochrany spotrebiteľa nespočíva v zákaze obchodných podmienok, ale v možnosti sa s nimi riadne oboznámiť v ich zreteľnom označení, formulácii a možnosti ich po zrelej úvahe akceptovať alebo odmietnuť.

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v preskúvanom rozsudku správne uzavrel, že predmetný spotrebiteľský úver vzhľadom na absenciu zákonných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je nevyhnutné považovať za bezúročný a bez poplatkov v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch.

Bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru znamená, že žalovanému voči žalobkyňi vznikla povinnosť vrátiť to, čo mu bolo zaplatené (vrátené) nad rámec istiny čerpaného úveru 5.000 eur, keďže na strane žalovaného došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia prijatím plnenia bez právneho dôvodu. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplýva, že doposiaľ žalobkyňa zaplatila žalovanému sumu 9.027,39 eur. Z uvedeného ďalej vyplýva, že žalobkyňa zaplatila žalovanému viac, ako to, čo po práve plniť mala. Preto správne súd prvej inštancie uzavrel, že požiadavka žalobkyne na vrátenie bezdôvodného obohatenia práve v sume 4.027,39 eur (9.027,39 eur - 5.000 eur) s príslušenstvom je opodstatnená.

K námietke žalovaného, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno o výške bezdôvodného obohatenia odvolací súd uvádza, že nie je opodstatnená. Vo vzťahu k tejto odvolacej argumentácii žalovaného je nutné konštatovať v zhode so súdom prvej inštancie, že žalobkyňou tvrdené zaplatenie práve sumy

9.027,39 eur žalovanému bolo preukázané (Potvrdením žalovaného zo dňa 18.1.2019 a Výpisom z účtu žalobkyne s dátumom generovania dňa 17.4.2019) a odvolací súd poukazuje na odôvodnenie preskúmaného rozsudku súdu prvej inštancie v odseku 25., v ktorom sú uvedené výsledky vykonaného dokazovania o tejto otázke. Na tomto závere nemôže nič zmeniť ani žalovaný v odvolaní predostreté len všeobecné tvrdenie, že žalobkyňa nepreukázala výšku bezdôvodného obohatenia, keďže zaplatenie uvedenej sumy (9.027,39 eur) jednoznačne vyplýva z listinných dôkazov vykonaných v konaní pred súdom prvej inštancie a suma poskytnutého úveru (5.000 eur) nebola medzi stranami sporná.

V odvolacom konaní predložil žalovaný nové listinné dôkazy – Súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 4. štvrtrok 2013, Zvláštne poisťné podmienky, Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. – hotovostný úver a revolvingový úver. Novoty v odvolacom konaní sú však prípustné len za zákonom taxatívne vymedzených dôvodov.

V zmysle § 366 Civilného sporového poriadku prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Koncepcia odvolacieho konania v civilnom spore vychádza z tzv. neúplného apelačného systému, čo znamená, že právo odvolateľa použiť v odvolacom konaní prostriedky procesného útoku alebo procesnej obrany, ktoré strana neuplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie, je obmedzené. Strany sporu mali totiž v priebehu konania pred súdom prvej inštancie niekoľko príležitostí tieto prostriedky použiť a súdom prvej inštancie boli poučené o sudcovskej koncentrácii konania. Odvolacia argumentácia v podobe nových skutočností a dôkazov je preto prípustná len za splnenia zákonom taxatívne stanovených podmienok. Právo na uplatnenie prípadných novôt je pritom podmienené nezavinením doterajšieho nepoužitia týchto skutočností a dôkazov. Je teda povinnosťou odvolateľa preukázať, že nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré uvádza až v odvolacom konaní, nemohol v doterajšom priebehu konania použiť bez svojej viny. Žalovaný pritom žiaden takýto dôkaz nepredložil a ani netvrdil, že vyššie uvedené nemohol použiť v konaní pred súdom prvej inštancie. Keďže zákonom predpísané predpoklady pre úspešné uplatnenie novôt v odvolacom konaní neboli splnené, odvolací súd na predmetné listinné dôkazy nemohol prihliadnuť. Vychádzal preto len z výsledkov z dokazovania vykonaného v konaní pred súdom prvej inštancie.

Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v prejednávanej spore správne zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a prejednaný spor aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia preskúmaného rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu prvej inštancie na strane druhej. Naproti tomu v priebehu odvolacieho konania žalovaný nepredostrel relevantný argument majúci súvis s prejednanou vecou, ktorý by bol takej povahy, že by mohol pre neho privodiť priaznivejšie rozhodnutie.

Odvolacie dôvody uvádzané žalovaným nie sú naplnené.

Ďalšie odvolacie argumenty žalovaného odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do

všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie veci a zachádzajúcu do zbytočných podrobností, teda odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

Vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania žalovaný v odvolaní neuviedol žiadne zdôvodnenie. Nakoľko odvolací súd považuje preskúmaný rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku vo veci samej za vecne správny, keď žalovaný žiadnym relevantným spôsobom správnosť výroku o náhrade trov konania v rozsudku súdu prvej inštancie vychádzajúceho z tzv. zásady úspechu nespochybnil (v prípade ktorého ani odvolací súd nezistil žiadne zjavné dôvody jeho nesprávnosti), nie je jeho odvolanie opodstatnené.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni priznal v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči žalovanému. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením podľa ustanovenia § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku po právoplatnom skončení veci.

Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).